

UCHWAŁA NR XXXI/236/21
RADY GMINY W KIJACH

z dnia 27 grudnia 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kije na lata 2022 -2024

Na podstawie art. 1 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021r. poz. 1372) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2021r, poz. 1249) Rada Gminy w Kijach uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kije na lata 2022- 2024 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kije i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijach.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2022r.

Przewodniczący Rady Gminy

Ewelina Lasak

Załącznik do Uchwały
Nr XXXI/236/21
Rady Gminy w Kijach
z dnia 27 grudnia 2021r

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie
w Gminie Kije
na lata 2022-2024**

Kije 2021rok

SPISTREŚCI:

1. WSTĘP.....	3
2. PODSTAWA PRAWNA.....	3
3. OKREŚLENIE PROBLEMU.....	4
4. DIAGNOZA PROBLEMU.....	7
5. MOCNE STRONY GMINY KIJE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY	14
6. SŁABE STRONY GMINY KIJE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY	15
7. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE.....	16
8. ZADANIA SŁUŻB POWOŁANYCH DO NIESIENIA POMOCY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE.....	17
9. ADRESACI PROGRAMU.....	21
10. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU.....	22
11. CELE PROGRAMU.....	25
12. ZADANIA PROGRAMU.....	25
13. REALIZATORZY PROGRAMU.....	28
14. MONITOROWANIE.....	28
15. SPRAWOZDAWCZOŚĆ	29
16. FINANSOWANIE PROGRAMU	29

I. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Kije na lata 2022 - 2024 jest realizacją art. 6 ust. 2 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.:Dz. U. z 2021r. poz.1249), zgodnie z którym „do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych”.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz.1249)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz.U. z 2020r., poz. 1876 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2021r., poz.1119)
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r. Nr 209, poz.1245)
5. Uchwała Nr XXX/226/21 Rady Gminy w Kijach z dnia 29 listopada 2021r. w sprawie określania trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kije i szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

III. OKREŚLENIE PROBLEMU

Prezentowany Program opracowano z myślą o ciągłej potrzebie inicjowania wyspecjalizowanych procesów wsparcia społecznego.

Głównym celem programu jest realizacja zadań gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – szczególnie poprzez promowanie działań profilaktycznych, wspieranie osób doświadczających przemocy na każdym etapie ich powrotu do normalnego życia, jak również praca ze sprawcami przemocy nad zmianą ich zachowań.

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest jako jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc domowa (przemoc w rodzinie – zjawisko społeczne zachodzące, gdy członek rodziny, mąż, żona lub inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca próbuje zdominować fizycznie lub psychicznie drugiego partnera, dzieci, rodziców, dziadków, teściów itp., używając przewagi fizycznej, gróźb, szantażu, w celu zranienia moralnie lub fizycznie. Przemoc w rodzinie to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

1. **Jest intencjonalna** -przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
2. Siły są nierównomierne –w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy.
3. **Narusza prawa i dobra osobiste** -sprawca wykorzystuje przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku).
4. **Powoduje** cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody.
Doświadczanie bólu i cierpienia

Przemocy w rodzinie wpływa zarówno na funkcjonowanie fizyczne, jak i psychiczne osoby nią dotkniętej, powoduje pogorszenie stanu zdrowia fizycznego, w przypadku przemocy psychicznej, obniżenie poziomu funkcjonowania społecznego i samopoczucia. Jeszcze inną konsekwencją przemocy domowej jest wykluczenie społeczne, związane ze wstydem i poczuciem winy, często pojawiającymi się u ofiar przemocy.

Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy, każda z nich ma swoje charakterystyczne wyznaczniki, chociaż wiele elementów jest wspólnych chociażby to, że każda forma przemocy powoduje ból, cierpienie, zawsze narusza prawa i dobra osobiste ofiary i jest intencjonalna.

Przemoc w rodzinie przyjmuje następujące formy:

Przemoc fizyczna – najbardziej widoczna, przybierająca działania bezpośrednie z użyciem siły, których skutkiem jest zranienie. Najczęściej stosowane zachowania obejmują bicie dłońmi lub przedmiotami, szarpanie, policzkowanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, policzkowanie duszenie, ciągnięcie za włosy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.

Przemoc psychiczna – prowadzi do zniszczenia pozytywnego obrazu własnej osoby. Przejawia się w postaci gróźb, wyzwisk, ośmieszania, upokarzania, szantażowania, stałej krytyki, izolowania od bliskich oraz kontrolowania, narzucania własnych poglądów, stosowania gróźb, wmawiania choroby psychicznej. Sprawca przemocy domaga się pełnego posłuszeństwa we wszystkich obszarach funkcjonowania ofiary. Jest ona bardzo trudna do udowodnienia - brak widocznych śladów przemocy poddaje w wątpliwość prawdziwość tego na co skarży się ofiara.

Przemoc seksualna – definiowana jako zmuszanie ofiary do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew jej woli wymuszanie pożycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp. Jest to najbardziej wstydliva dla ofiar forma przemocy, do której trudno się przyznać i o której trudno rozmawiać zarówno pokrzywdzonym, jak i przedstawicielom służb, które w takich przypadkach podejmują interwencje i udzielają pomocy.

Zaniedbanie – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych członków rodziny, narażanie ich na głód, niedożywienie, brak opieki, obojętność, pozostawianie w niewłaściwych warunkach lokalowych i bytowych, chłód emocjonalny. Zaniedbanie nie dotyczy jedynie dzieci, ale coraz częściej osób starych, chorych i niepełnosprawnych.

Przemoc ekonomiczna – polega na odmawianiu lub ograniczaniu dostępu do wspólnych finansów, odbieranie zarobionych pieniędzy, ograniczanie lub uniemożliwianie podjęcia pracy, okradanie, niszczenie wartościowych przedmiotów. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny.

Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała pewne cyklicznie pojawiające się w ich związkach zdarzenia. Na cykl przemocy składają się trzy następujące po sobie fazy:

1. Faza narastania napięcia - tę pierwszą fazę cyklu przemocy charakteryzuje pojawienie się co raz więcej sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku, partner staje się drażliwy, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na partnerce, może ją poniżać, krytykować, każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może więcej pić alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

2. Faza ostrej przemocy - napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust, jego zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał, wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, opóźnienie posiłku. Dochodzi do zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami, kopaniem, duszeniem, a także silne natężenie agresji słownej - wyzwiska, groźby, poniżanie. Po zakończeniu wybuchu przemocy partnerka często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona.

Skutki użytej przemocy mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

3. Faza miodowego miesiąca - w momencie, kiedy sprawca wyładował swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę, zaczyna przeproszać partnerkę za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że „TO” już nigdy się nie powtórzy. W tej fazie sprawca tej przemocy zaczyna okazywać skruchę, ciepło i miłość, przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca, dba o ofiarę, spędza z nią czas. Dzięki takiemu zachowaniu partnera kobieta zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Jeśli wcześniej kobieta weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa itp.) w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc już nie powróci.

Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza się krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia. Zagrozeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy. Często zdarza się, że sprawcy przemocy stosują wobec ofiar różne jej formy, by uzyskać pełną kontrolę nad ofiarą.

Zachowanie sprawcy może wywołać u ofiar trwale negatywne skutki i w efekcie zniszczyć pozytywny obraz samego siebie.

Ofiara długotrwałej przemocy przechodzi cztery fazy:

- zaprzeczenie i niedowierzenie;
- świadomość uzależnienia od agresora;
- głęboka depresja i stres przebywania w niewoli;
- wewnętrzna integracja jednostki i przyjęcie określonego stylu życia.

Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, choć na uwagę zasługuje również przemoc w stosunku do osób niepełnosprawnych i starszych.

Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego, sytuacji materialnej. Istotne jest przez to dążenie do wypracowania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy (dzieci, dorosłych, osób starszych) adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

Przemoc w rodzinie, a szczególnie krzywdzenie dzieci stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia, realizowanej przez profesjonalistów: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy i innych, w ramach zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m.in.: placówek opiekuńczo-wychowawczych, służby zdrowia, pomocy społecznej, instytucji porządku publicznego, organizacji pozarządowych. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie prowadzi do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy wewnątrzrodzinnej.

Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań Programu daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych tego warunków jest poczucie wspólnego celu w sensie działań społecznych oraz scalenie środowiska przy jego realizacji.

IV. DIAGNOZA PROBLEMU

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Na dzień 31.10.2021 rok Gmina Kije liczyła 4327 osób, w tym 2167 kobiet i 2160 mężczyzn. Liczbę mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych gminy w latach 2019-2021

Miejscowość	Liczba mieszkańców w 2019 roku	Liczba mieszkańców w 2020 roku	Liczba mieszkańców w 2021 roku (stan na dzień 31.10.2021r.)
Borzyn	96	95	92
Czechów	237	233	231
Gartatowice	180	178	171
Gołuchów	227	226	229
Górki	210	207	198
Hajdaszek	106	106	104
Janów	117	115	114
Kije	480	475	472
Kliszów	215	206	205
Kokot	208	202	204
Lipnik	163	160	153
Rębów	195	198	194
Samostrzałów	116	109	112
Stawiany	300	302	295
Umianowice	317	312	305
Wierzbica	244	243	237
Włoszczowice	729	726	723
Wola Żydowska	149	148	153
Wymysłów	52	49	49
Żydówek	91	90	86
Ogółem	4432	4380	4327

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych USC za lata 2019-2021.

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijach wynika, że na dzień 31.10.2021r.- 146 rodzin zostało objętych pomocą społeczną, tj. 349 osób w tych rodzinach.

Tabela 2. Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy finansowej GOPS Kije w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021 (Stan na dzień 31.10.2021)
Liczba osób/ rodzin, którym przyznano świadczenia	196	172	146
Liczba osób w tych rodzinach	509	433	349

Źródło: Opracowania własne na podstawie sprawozdań rocznych MPiPS za lata 2019-2020

Liczbę osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Pińczowie z terenu Gminy Kije przedstawia poniższa tabela, która pokazuje, że na dzień 31.10.2021r. jedynie 11 osób pobierało zasiłek dla bezrobotnych w stosunku do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych tj. 103 osoby.

Tabela 3. Liczba osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP w Pińczowie w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021 (stan na dzień 31.10.2021r.)
Bezrobotni ogółem	124	124	103
Bezrobotni długotrwale ogółem	89	101	97
Bezrobotni z prawem do zasiłku	10	9	11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pińczowie za lata 2019-2021

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020r wpłynęło 14 wniosków, które dotyczyły skierowania na badanie przez biegłych w zakresie wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania zakładu leczenia odwykowego. W wyniku podjętych rozmów profilaktycznych przeprowadzono rozmowy edukacyjno-motywujące z 12 osobami, z których:

- 2 osoby po badaniu przez lekarzy biegłych nie wymagały leczenia;
- 1 osoba ze względu na stan zdrowia nie kwalifikowała się do leczenia;
- 8 osób skierowano na badania przez lekarzy biegłych, tj. psychiatrę i psychologa;
- wobec 2 osób jest prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”;
- 2 wnioski skierowano do Sądu Rejonowego w Pińczowie o ustalenie stanu faktycznego odnośnie uzależnienia od alkoholu i poddania obowiązkowi leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.

W roku 2021(stan na 31.10.2021r.) wobec 18 rodzin prowadzono działania związane z procedurą „Niebieska Karta”. Zdarza się, że wobec rodziny założonych jest więcej niż jedna „Niebieska Karta-A” dotycząca wystąpienia sytuacji konfliktowej z zagrożeniem przemocą w rodzinie. W ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego/grupy roboczej odbywają się spotkania- posiedzenia grup roboczych działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą.

Tabela 4. Liczba interwencji KPP Pińczów, w wyniku których została rozpoczęta procedura NK dotycząca sytuacji konfliktowych i przemocy w rodzinie w latach 2019 - 2021

Wyszczególnienie	2019 rok	2020 rok	2021 rok (stan na dzień 31.10.2021)
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę	1	0	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” przez policjantów KPP Pińczów wszczynających procedurę	22	20	16
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” przez ochronę zdrowia wszczynających procedurę	0	0	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart” przez oświatę wszczynających procedurę	0	0	0
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-C” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze	23	20	13
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w bieżącym roku kalendarzowym	26	18	18
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieska Karta” w bieżącym roku kalendarzowym	18	11	13
Liczba zakończonych procedur „ Niebieska Karta” - liczba rodzin	17	11	8

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych z realizacji „NK” przez Zespół Interdyscyplinarny/grupy robocze, sprawozdania roczne za lata 2019 - 2020

Na podstawie analizy przeprowadzonych „Niebieskich Kart” ofiarami przemocy były najczęściej kobiety- żony sprawców, natomiast sprawcami przemocy byli mężczyźni, w większości przypadków uzależnieni od alkoholu. Dzieci nie są ofiarami przemocy, są jednak jej świadkami. Zespół Interdyscyplinarny przesyła do Sądu Rejonowego Pińczowie Wydział Rodzinny i Nieletnich informacje o sytuacjach konfliktowych z zagrożeniem przemocą domową, gdzie świadkami są małoletnie dzieci.

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie gminy w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, ale nieujętej w statystykach z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą w rodzinie odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie. Procedurę „Niebieskie Karty” oraz wzory formularzy

„Niebieska Karta” określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r., Nr 209, poz. 1245), wydane na podstawie art. 9d ust.5 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.:Dz. U. z 2021r., poz. 1249). Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Przedstawiciele w/w podmiotów realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta” w przypadku powzięcia, w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez członka rodziny lub przez osobę będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Zadania przedstawicieli podmiotów odpowiedzialnych za stosownie procedury „Niebieskie Karty”

1. **Pracownik socjalny** jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- udziela kompleksowych informacji o :
 - a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
 - b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całonocnej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie;

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

2. Przedstawiciel :Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

- udziela kompleksowych informacji o:

a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

b) formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,

c) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

3. Funkcjonariusz :Policji

- udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udziela pierwszej pomocy;

- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

- podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;

- przeprowadza, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub

przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;

- przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;

- podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinary lub grupę roboczą.

4. Przedstawiciel ochrony zdrowia, tj. osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny:

- udziela osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocą w rodzinie. Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta — A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewiezona.

5. Przedstawiciel :oświaty:

- udziela kompleksowych informacji o:

- a) możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- b) możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie

- organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;

- może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocą w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie;

- diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci;
- udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

6. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej:

- udzielają pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań;
- zapraszają osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej;
- opracowują indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych;
- rozstrzygają o braku zasadności podejmowania działań;
- podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w szczególności:
 - a) diagnozują sytuację rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą;
 - b) przekazują informacje o konsekwencjach popełnianych czynów;
 - c) motywują do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych;
 - d) przeprowadzają rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków;
 - e) przekazują informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

Osobę nadużywającą alkoholu, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej kierują do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

V . MOCNE STRONY GMINY KIJE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Mocne strony	Szanse
<ul style="list-style-type: none"> • Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny. • Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami. • Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Kije na lata 2022- 2024 uwzględniająca problem przemocy w rodzinie. • Umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału w realizacji zadań z zakresu problematyki przemocy domowej. • Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego • Działania szkół, świetlic środowiskowych w zakresie przeciwdziałania przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy. • Akceptacja społeczna dla działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. • Realizacja ogólnopolskich kampanii społecznych i programów dotyczących przeciwdziałania przemocy, ochrony ofiar przemocy. • Zaangażowanie placówek oświatowych, świetlic środowiskowych, społeczności lokalnych w projekty dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w szkole, rodzinie, środowisku lokalnym.

VI. SŁABE STRONY GMINY KIJE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

Słabe strony	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy w rodzinie (przemoc ukryta). • Brak grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy. • Niewystarczające środki finansowe na stworzenie infrastruktury socjalnej dla osób doświadczających przemocy domowej. • Niski poziom świadomości społecznej na temat przemocy w rodzinie, bierność oraz tolerancja dla tego zjawiska. • Brak wiary w możliwość zmiany, pokonania trudnej sytuacji, ustania przemocy, uzyskania pomocy i wsparcia. • Wstyd osób dotkniętych przemocą przed społecznością lokalną, poczucie winy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wstyd przed ujawnieniem występowania przemocy w rodzinach przed instytucjami pomocowymi, niechęć rodziny do podjęcia współpracy • Wysoki poziom tolerancji społecznej na stosowanie przemocy w rodzinie. • Brak lokali, w których można umieścić-odizolować od rodziny sprawców przemocy . • Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach. • Poczucie bezkarności wśród sprawców przemocy. • Brak środków prawnych do podjęcia natychmiastowego leczenia odwykowego sprawców przemocy.

VII . ZAŁOŻENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Założenia programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i profesjonalnej pomocy;
- b) Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca przemocy;
- c) Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka;
- d) Nie ma żadnego uzasadnienia ani usprawiedliwienia przemocy domowej;
- e) Zrozumienie reakcji ofiary;
- f) Podstawowym zadaniem jest zatrzymanie przemocy.

2. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania w zakresie przeciwdziałania zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j.:Dz.U. z 2020r., poz.1876 ze zm.) i ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j.: Dz.U. z 2021r., poz.1119).

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

3. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w gminie Kije

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie – zespół instytucji w środowisku lokalnym działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy, wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami, instrumentami

pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany.

Elementy lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- a) zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie wraz z potencjałem organizacyjnym;
- b) zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin;
- c) instrumenty pomocowe i sieć wsparcia;
- d) zespół interdyscyplinarny o znaczeniu strategicznym i zadaniowym;
- e) diagnoza zjawiska przemocy w środowisku lokalnym – skala problemu;
- f) niniejszy Program.

VIII. ZADANIA SŁUŻB POWOŁANYCH DO NIESIENIA POMOCY OFIAROM PRZEMOCY W RODZINIE.

Pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie mają obowiązek świadczyć: gmina, policja, prokuratura, pomoc społeczna, służba zdrowia, szkoły oraz organizacje pozarządowe.

Gmina

Obowiązek przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie w rodzinie z problemem alkoholowym, spoczywa także na samorządach lokalnych. Zgodnie ze znowelizowaną Ustawą o Wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, do zadań własnych gminy w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy w szczególności:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 w/w ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Możliwości działań na rzecz pomocy ofiarom przemocy domowej podejmowanych na terenie gmin w szczególności udostępnienie rodzinom, w których występuje przemoc, pomocy psychospołecznej i prawnej, poprzez:

- a) tworzenie i prowadzenie:
 - punktów informacyjno-konsultacyjnych ;
 - schronisk dla ofiar przemocy domowej ;
 - ośrodków interwencji kryzysowej ;
 - telefonów zaufania ;
 - programów środowiskowych ;
- b) inicjowanie powstawania i wspieranie:
 - organizacji społecznych pomagających ofiarom przemocy domowej;
 - grup wsparcia dla ofiar przemocy domowej;

Policja

Do podstawowych zadań policji należy m.in.:

1. ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra;
2. inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi;
3. wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców.

Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez policję zgodnie z obowiązującym prawem:

- interwencja,
- sporządzenie dokładnego opisu zdarzenia (notatka urzędowa),
- zatrzymanie sprawców przemocy domowej stwarzających w sposób oczywisty zagrożenie dla życia bądź zdrowia ofiar, a także mienia,

- wszczęcie postępowania przygotowawczego przeciwko sprawcy przemocy w przypadku zgłoszenia lub stwierdzenia popełnienia przestępstwa,
- zabezpieczenie dowodów popełnienia przestępstwa,
- podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy przemocy,
- udzielenie informacji ofiarom o możliwości uzyskania pomocy.

Policja jest jedyną instytucją, która może interweniować przez całą dobę, dlatego też interwencja taka powinna wprowadzić w rodzinie istotne zmiany, przede wszystkim ujawnienie przemocy, przerwanie izolacji rodziny, wyrównanie dysproporcji sił pomiędzy sprawcą, a ofiarą oraz umożliwienie ofiarom uzyskania ciągłego wsparcia przedstawicieli różnych służb. Ogromną rolę w walce z przemocą odgrywają dzielnicowi, którzy jako pierwsi mają kontakt z pokrzywdzonymi, przyjmują zawiadomienia o przestępstwie, pouczają o przysługujących ofierze prawach, informują o placówkach niosących pomoc pokrzywdzonym, tj. schroniskach, placówkach psychologiczno-pedagogicznych.

Prokuratura

Osoby poszkodowane na skutek przemocy domowej, a także świadkowie mogą złożyć w prokuraturze bądź na policji zawiadomienie o przestępstwie ściganym w trybie publiczno-skargowym lub wnioski o ściganie przestępstwa (dotyczy to przestępstw ściganych na wniosek osoby poszkodowanej). W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że popełniono przestępstwo prokuratura wspólnie z policją ma obowiązek:

- wszcząć postępowanie przygotowawcze mające na celu sprawdzenie czy faktycznie popełniono przestępstwo,
- wyjaśnienia okoliczności czynu,
- zebrania i zabezpieczenia dowodów,
- ujęcia sprawcy,
- w uzasadnionym przypadku zastosować środek zapobiegawczy wobec sprawcy przemocy w postaci:
 - dozoru policyjnego,
 - tymczasowego aresztowania .

Pomoc społeczna

Celem działania pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomocy społecznej udziela się m.in. w przypadku: ubóstwa,

bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomani. Każda z tych sytuacji może sprzyjać występowaniu przemocy lub z niej wynikać. Pracownik socjalny w ramach swoich obowiązków powinien:

- przeprowadzić wywiad środowiskowy, umożliwiający diagnozę sytuacji;
- przygotować plan pomocy;
- udzielić pomocy finansowej, prawnej, psychologicznej;
- w przypadku stwierdzenia przemocy, skierować do odpowiednich instytucji zajmujących się przemocą, umieścić w schronisku oraz za zgodą osoby poszkodowanej zwrócić się do policji o pomoc;
- prowadzić „Niebieską Kartę” .

Służba zdrowia

Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej kwalifikuje się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi ponieważ:

- a) bardzo często towarzyszą mu wyraźne uszkodzenia zdrowia somatycznego,
- b) zawsze występują poważne uszkodzenia zdrowia psychicznego.

W dziedzinie pomocy ofiarom przemocy domowej, oprócz zadań podstawowych, takich jak np. udzielenie pomocy medycznej, istotne jest:

- rozpoznanie sygnałów świadczących o występowaniu przemocy, szczególnie gdy ofiary bądź świadkowie próbują to ukryć;
- umiejętność przeprowadzenia rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- poinformowanie ofiar o możliwościach szukania pomocy;
- wystawienie na prośbę poszkodowanych zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach;
- poinformowanie ofiar o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji;
- w przypadku stwierdzenia takiej konieczności lub na prośbę poszkodowanych powiadomienie innych służb np. pomocy społecznej, policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;
- w przypadku stwierdzenia podczas badania lub podejrzenia popełnienia przestępstwa, np. ślady ciężkiego uszkodzenia ciała, ślady podejrzanych oparzeń, wykorzystania seksualnego, powiadomienie organów ścigania

Oświata

Udział dyrektorów szkół, grona pedagogicznego, pedagoga szkolnego w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego jest niezwykle ważny i istotny. Zjawisko występowania przemocy domowej w rodzinach dzieci i młodzieży może być poprzez stały kontakt i obserwację szybko zauważone i zdiagnozowane przez nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego. Obszar działania placówek oświatowych w realizacji przeciwdziałania przemocy w rodzinie to:

- wczesna diagnoza;
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”;
- realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy i uzależnień,
- udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.

Organizacje pozarządowe

Informacja o działalności lokalnych organizacji pozarządowych powinna być dostępna w każdej gminie, w przychodni, poradni, szkole, komisariacie, itp. Organizacje pozarządowe to są głównie stowarzyszenia, fundacje, kluby. W zakresie pomocy ofiarom przemocy domowej organizują: telefony zaufania, punkty informacyjno - konsultacyjne, ośrodki pomocy, schroniska, świetlice dla dzieci .

W ramach swojej działalności oferują, m.in.:

- pomoc psychologiczną, w grupie i kontakcie indywidualnym;
- pomoc prawną, w tym pisanie pozwów, wniosków;
- pomoc socjalną;
- grupy wsparcia;
- grupy samopomocowe;
- pomoc socjoterapeutyczną dla dzieci;
- udział w prowadzeniu wywiadów środowiskowych;
- udział w pracach zespołów pomagających ofiarom przemocy np. przy gminnej komisji czy ośrodka pomocy społecznej;
- udział w interwencjach;
- pilotowanie przypadków;
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych.

IX. ADRESACI PROGRAMU

- Ofiary przemocy w rodzinie (dzieci, współmałżonkowie, partnerzy, osoby starsze, niepełnosprawne);
- Sprawcy przemocy w rodzinie;
- Przedstawiciele instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy;
- Społeczność lokalna – mieszkańcy gminy Kije.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na terenie Gminy Kije, wchodzi przedstawiciele następujących jednostek:

- Przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Pińczowie z siedzibą Pińczów, ul. Zacisze 5, 28-400 Pińczów - pracownik socjalny w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Pińczowie.
- Przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Pińczowie z siedzibą w Pińczów, ul. 3 Maja 12a, 28-400 Pińczów- kurator-specjalista.
- Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Pińczowie z siedzibą w Pińczowie, ul. Floriańska 4, 28-400 Pińczów - dzielnicowy KPP.
- Przedstawiciel Zespołu Placówek Oświatowych w Kijach z siedzibą Kije , ul.Szkolna 21, 28-404 Kije –nauczyciel ZPO.
- Przedstawiciel Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kijach z siedzibą Kije , ul. Szkolna 17, 28-404 Kije- pielęgniarka koordynująca, szkolna i środowiskowo-rodzinna.
- Przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kijach z siedzibą Kije ul. Szkolna 19/1, 28-404 Kije w tym: Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej i pracownicy socjalni;
- Przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijach z siedzibą Kije ul. Szkolna 19, 28-404 Kije -członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijach.

X. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp	Działanie	Zadanie	Termin realizacji	Koszt i źródło finansowania	Realizator
1	Monitorowanie i diagnozowanie	Zbieranie i aktualizowanie	2022-2024	Bez dodatkowych	GOPS, Policja

	zjawiska przemocy w rodzinie.	informacji na temat rozmiarów i form przemocy		kosztów	
		Zebranie danych na temat postaw, wiedzy i kwalifikacji pracowników służb zajmujących się przemocą w rodzinie	2022-2024	Każda jednostka we własnym zakresie	Gminny Zespół Interdyscyplinarny
		Przygotowanie danych na temat przemocy	Corocznie	Bez kosztów	GOPS, Policja, GKRPA, oświata, służba zdrowia
2	Informowanie i edukowanie mieszkańców	Prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej.	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	tablice ogłoszeń, strona internetowa
		Przygotowanie materiałów informacyjnych	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA, GOPS
		Podanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się ofiarami przemocy, numerów telefonów zaufania, na Niebieską Linie	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	tablice ogłoszeń, strona internetowa
		Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	GOPS, oświata, służba zdrowia, GKRPA, policja, organizacje pozarządowe
3	Zwiększanie dostępności i efektywności działań profilaktycznych	Realizowanie programów edukacyjnych adresowanych do dzieci, młodzieży i nauczycieli	Corocznie	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania	oświata

				Problemów Alkoholowych	
4	Podniesienie kompetencji zawodowych pracowników służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	Szkolenia w zakresie stosowania „Niebieskiej Karty”	2022-2024	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Policja, GOPS, oświata, służba zdrowia, GKRPA
		Szkolenie dla członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	2022- 2024	W ramach środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	GKRPA, oświata, służba zdrowia, organizacje pozarządowe, GOPS, Policja
5	Zapewnienie pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc	Zapewnienie pomocy psychologicznej dzieciom i młodzieży - świadkom lub ofiarom przemocy	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	Punkt wsparcia, pedagog szkolny, GOPS
		Realizowanie procedury „Niebieskiej Karty”	Na bieżąco	Bez dodatkowych kosztów	GOPS, Policja, oświata, służba zdrowia, GKRPA
		Zapewnienie warunków do działania dla Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	2022-2024	Bez dodatkowych kosztów	Wójt Gminy Kije
		Udzielanie pomocy w formie pracy socjalnej i świadczeń finansowych	Na bieżąco	W ramach środków w corocznym planie finansowym GOPS	GOPS
6	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy	Powołanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół powołany Zarządzeniem Wójta bezterminowo	Bez dodatkowych kosztów	Wójt Gminy Kije
		Rozwijanie	2022-2024	Bez	Gminny Zespół

	współpracy podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy		dodatkowych kosztów	Interdyscyplinarny
	Zawarcie porozumień pomiędzy instytucjami w sprawie realizacji wypracowanych procedur	Zawarto dnia 15 grudnia 2021r	Bez dodatkowych kosztów	Policja, GOPS, GKRPA, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kijach, Zespół Płacówek Oświatowych w Kijach
	Utworzenie grup roboczych przez Zespół Interdyscyplinarny	2022-2024	Bez dodatkowych kosztów	Gminny Zespół Interdyscyplinarny

XI. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe:

1. Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy w rodzinie.
2. Zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa i skutecznej pomocy.
3. Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb zajmujących się problemem przemocy.
4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne.

XII. ZADANIA PROGRAMU

1. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku;

- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach;
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;
- Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie;
- Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy;
- Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Wskaźniki:

- Liczba złożonych Niebieskich kart z sytuacji konfliktowych w rodzinach,
- Liczba założonych Niebieskich Kart przez Policję z interwencji w rodzinach,
- Liczba spotkań ZI/grup roboczych,
- Liczba wszczętych i zakończonych NK,
- Liczba rodzin objętych działaniami ZI/grupy roboczej.

2. Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie

- Kierowanie ofiar przemocy do prawnika bądź psychologa pełniącego dyżury w ramach współpracy z GKRPA w Kijach- Punkt konsultacyjny ds. uzależnień i ofiar przemocy;
- Określenie sposobu rozwiązania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk;
- Kierowanie na grupy wsparcia ofiar przemocy;
- Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy.

Wskaźniki

- Liczba ofiar przemocy korzystających z pomocy Punktu konsultacyjnego,
- Liczba osób doznających przemocy objętych pracą socjalną przez GOPS w Kijach.

3. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

- Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty i prowadzenia interwencji kryzysowej. W

tym celu przeprowadzane będą obok szkoleń resortowych wspólne szkolenia służb, udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych;

- Organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wdrażane skutecznych metod wsparcia dla osób zajmujących się pomocą na rzecz ofiar przemocy i sprawców przemocy.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń, konferencji, seminariów,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach.

4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno – edukacyjne

- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;

- Dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie;

- Umieszczenie informacji na stronach internetowych Urzędu Gminy Kije dotyczących form i sposobów pomocy dla osób dotkniętych przemocą;

- Spotkania informacyjne z mieszkańcami Gminy.

Wskaźniki:

- Liczba realizowanych programów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, rodziców, społeczności lokalnej.

5. Działalność Punktu Konsultacyjnego dla osób dotkniętych przemocą, połączonego z działalnością Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym.

- Praca specjalistów w zakresie diagnozy i pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej;

- Tworzenie warunków dla rozwoju Grupy Samopomocowej dla Ofiar Przemocy;

- Dyżury/ spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wskaźniki:

- Liczba udzielonych porad dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu/liczba osób,
- Liczba udzielonych porad dla osób współuzależnionych /liczba osób,
- Liczba udzielonych porad/ dla ofiar przemocy/liczba osób,

- Liczba udzielonych porad dla sprawców przemocy/liczba osób,
- Liczba udzielonych porad dla osób z innymi problemami/liczba osób.

Spodziewane efekty i ocena prowadzonych działań

- Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
- Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy.
- Zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków przemocy w rodzinie.
- Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- Spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie.
- Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w problematykę przeciwdziałania przemocy.
- Zwiększenie kompetencji służb, instytucji i organizacji społecznych pracujących w obszarze przemocy domowej oraz poprawa współpracy w tym zakresie.

Efektywność programu i jego ocena mierzona będzie poprzez prowadzenie statystyk, ich analizę ilościową i jakościową. Z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania roczne przez Koordynatora.

XIII. REALIZATORZY PROGRAMU

- Urząd Gminy w Kijach
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kijach
- Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie
- Sąd Rejonowy w Pińczowie i Kuratorzy
- Zespół Placówek Oświatowych w Kijach -Szkoly i Przedszkola
- Placówka służby zdrowia
- Kościoły
- Organizacje pozarządowe
- Społeczność lokalna

XIV. MONITOROWANIE

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdania z realizacji Programu

podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

XV. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kijach do dnia 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu.

XVI. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Kije, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**
mgr Evelina Lasak

Uzasadnienie

Uchwalenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2024 wynika z zapisów ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Celem jest tworzenie i rozwijanie spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

Beneficjentami programu są rodziny doznające przemocy domowej oraz osoby zagrożone przemocą (osoby dorosłe i dzieci, ofiary i sprawcy oraz świadkowie przemocy), społeczność lokalna, organizacje pozarządowe i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za przeciwdziałanie przemocy domowej.

Realizatorami programu są instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

KIEROWNIK
GMINNEGO OŚRODKA
POMOCY SPOŁĘCZNEJ
Chozimsko
mgr Aneta Woźniczko